

**Міністерство аграрної політики та продовольства України
Миколаївська обласна державна адміністрація
Управління освіти і науки
Миколаївський державний аграрний університет**

СТУДЕНТСЬКЕ САМОВРЯДУВАННЯ - ШЛЯХ ДО ДЕМОКРАТІЇ

Матеріали Всеукраїнської конференції

12-13 жовтня 2011 року

Миколаїв

ББК 74.58

УДК 371.84:321.7

Студентське самоврядування шлях до демократії: матеріали
С 88 Всеукраїнської **конференції 12-13 жовтня 2011 р. м. Николаїв. -**
Николаїв : МДАУ, 2011, - 132 с.

У матеріалах **збірника Всеукраїнської конференції «Студентське самоврядування - шлях до демократії»** розглянуто **актуальні** питання різних аспектів роботи органів **студентського самоврядування** у контексті глобалізаційних змін у полікультурному **середовищі; визначено** роль студентського самоврядування у формуванні **кадрового потенціалу** країни. На сторінках збірника обговорено чинні **моделі** студентського самоврядування на прикладі ВНЗ I-IV р.а. регіонів **України** та у порівнянні з європейськими самоврядними традиціями.

Редакційна колегія:

д.т.н., проф. В. С. Шебанін; к.пед.н., доц. Н. Г. Шарата; к.е.н., доц. О. А. Христенко; к.е.н., доц. Т. П. Лісковецька; к.пед.н., доц. А. П. Галеєва; к.с.-г.н., доц. Н. В. Нікончук; ст. викладач Т. В. Наконечна, асистент О. С. Білченко, асистент Д. В. Лукьяненко

Тонка зору редколегії не завжди збігається з позицією авторів

**Николаївський державний
аграрний університет, 2011**

ЗМІСТ

ДОПОВІДІ ПЛЕНАРНОГО ЗАСІДАННЯ	9
<i>Біліченко О. С.</i> Особливості функціонування Центру працевлаштування студентів та випускників Миколаївського державного аграрного університету	9
<i>Жожем'якіна В. Г.</i> Виховання рис лідера у студентському самоврядуванні Одеського державного аграрного університету	13
<i>Минів Р. М.</i> Напрями розвитку студентського самоврядування в контексті Болонського процесу	16
<i>Моїсєєва Н. І.</i> Студентське самоврядування у системі виховної роботи Харківського національного технічного університету сільського господарства імені Петра Василенка	18
<i>Олексюк О. Є.</i> Удосконалення діяльності органів студентського самоврядування відповідно до вимог сьогодення	20
<i>Харчук О. В.</i> Функціонування та форми роботи студпарламенту Південнослов'янського інституту	23
<i>Шарата Н. Г.</i> Пріоритети виховної системи ВНЗ в умовах глобалізації	26
СЕКЦІЯ «МОДЕЛІ СТУДЕНТСЬКОГО САМОВРЯДУВАННЯ: ВІД ТЕОРІЇ ДО ПРАКТИКИ»	32
<i>Бевз М.</i> Гуртожиток - наш дім	32
<i>Галєєва А. П., Абрамець А.</i> Студентське самоврядування в університеті як важлива складова розвитку та виховання студентів	34
<i>Гребенюк З.</i> Студентське самоврядування в університеті: яким йому бути?	37
<i>Дзигунська Н.</i> Студентське самоврядування в умовах Болонського процесу: досвід європейських країн	39
<i>Іванова В.</i> Актуальні проблеми студентських ЗМІ	41
<i>Карєба М. І.</i> Завдання органів студентського самоврядування в пристосуванні першокурсників до навчально-виховного процесу	43
<i>Мандрич Л. П., Христенко О.</i> Студентське	

самоврядування - важливий фактор розвитку і модернізації суспільства	45
<i>Прадунець К.</i> Студентські ЗМІ	48
<i>Пташинська М.</i> Самоврядування шлях до самовираження	49
<i>Толочко С. В., Бережняк Ю.</i> Студентські ЗМІ як засіб постановки та вирішення молодіжних проблем	51
<i>Толочко С. В., Романець Н.</i> Сучасні традиційні та інноваційні форми функціонування студентського самоврядування аграрних ВНЗ України	53
<i>Толочко С. В., Супрун О.</i> Організація самостійної роботи студентів аграрних ВНЗ	55
<i>Ручинська О.</i> Європейська модель студентського самоврядування в порівнянні з українською	57
<i>Хилько І.І.</i> Студентське самоврядування як форма соціального виховання студентів	59
<i>Шарата Н. Г., Хабіров В.</i> Моделі студентського самоврядування	61
<i>Яковенко О.</i> Студентське самоврядування в Україні, його проблеми та їх вирішення	63
<i>Яценко Т. В.</i> Студентське самоврядування як умова виховання лідерських якостей	66
СЕКЦІЯ «МОЛОДЬ І ДЕРЖАВА - ШЛЯХ ДО НЕЗАЛЕЖНОСТІ»	
<i>Бурковська А. В., Штучка Т.</i> Молодь і держава - шлях до незалежності	68
<i>Демитер О.</i> Демократія та самоврядування	70
<i>Зарванська Г.</i> Молодь - рушійна сила держави	72
<i>Кондратьєва І.</i> Самоврядування - шлях до демократії	74
<i>Кузьменко Т. С.</i> Правові аспекти студентського самоврядування	75
<i>Марикіна К.</i> Молодь і держава	77
<i>Наконечна Т. В., Рукавиця А.</i> Роль молоді у розвитку української держави	79
<i>Новохацька А.</i> Демократія в Україні	81
<i>Пісоченко Т. С., Іванча Ю.</i> Молодь і держава шлях до незалежності	83

<i>Плаксін О.</i> Молодь і держава - шлях до незалежності	85
<i>Слободяник Є.</i> Хто винен?	86
<i>Тимошенко О. В.</i> Формування громадянської свідомості сучасної молоді	88
<i>Удоденко В.</i> Самоврядування - шлях до демократії	90
СЕКЦІЯ «СТУДЕНТСЬКЕ САМОВРЯДУВАННЯ - ДЖЕРЕЛО КАДРОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ КРАЇНИ»	92
<i>Боднар Д.</i> Студентське життя	92
<i>Гончаренко І. В.</i> Удосконалення системи місцевого самоврядування України	93
<i>Горбенко Г.</i> Студентське самоврядування - джерело формування кадрового потенціалу країни	96
<i>Грохович П.</i> Трудові загони та їх значення в суспільстві	105
СЕКЦІЯ «ДІАЛОГ ПОКОЛІНЬ, ДІАЛОГ МІЖКУЛЬТУРНОГО СПІЛКУВАННЯ У МОЛОДІЖНОМУ СЕРЕДОВИЩІ»	100
<i>Андрущенко А.</i> Стрес в період професійної підготовки	100
<i>Бас О., Лукьяненко Д. В.</i> Взаємодія субкультур в університетському середовищі	102
<i>Гуцол Т. Д., Дудар Т.</i> Особливості суб'єкт-суб'єктної взаємодії в педагогічному процесі	104
<i>Дюміна С.</i> Студентська молодь і толерантність	106
<i>Жорова А. М.</i> Толерантність - невід'ємна складова підготовки майбутнього фахівця	108
<i>Каяуда А., Книш К.</i> Виховання толерантності у студентської молоді	110
<i>Кунашенко О. В.</i> Культура спілкування - запорука успіху майбутнього менеджера аграрного профілю	112
<i>Лісковецька Т. П., Козлова Ю.</i> Батьки і діти: шлях до порозуміння	114
<i>Лукьяненко Д. В.</i> Аспекти міжкультурної взаємодії у студентському середовищі	116
<i>Скрипка О.</i> Студентська молодь і толерантність	117
<i>Голочко С. В., Фесенко В.</i> Міжкультурне спілкування молодіжних організацій України та Польщі: досвід, перспективи	119
<i>Ходикіна А.</i> Глобалізація і діалог культур	121

<i>Христенко О. А., Гоцелюк А.</i> Студентське самоврядування та його роль у формуванні національних і загальнолюдських цінностей	122
<i>Щеглова А.</i> Студентська молодь і толерантність	124
<i>Щербина Ю.</i> Чинники міжпоколінного діалогу	126

Шарата Наталія Григорівна

Миколаївський державний аграрний університет, проректор з науково-педагогічної і виховної роботи та підвищення кваліфікації

ПРІОРИТЕТИ ВИХОВНОЇ СИСТЕМИ ВНЗ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

В умовах розвитку сучасного суспільства, коли від інтелектуального й фізичного стану особистості залежить майбутнє нашої країни, особливо важливим є завдання з формування у студентів уміння соціальної взаємодії. Вирішення вищезазначеного завдання відповідає принципам сучасної освіти, що охоплює не тільки навчання, але й виховання молоді. У Законі України «Про освіту» визначено мету і зміст виховання. Зокрема, освіта характеризується як процес навчання й виховання в інтересах особистості, суспільства і держави, спрямований на всебічний розвиток особистості, її здібностей, талантів.

Сьогодні соціум, роботодавець, підприємство потребують таких фахівців, які здатні вирішити життєві та професійні проблеми. Основна риса сучасної реальності в галузі професійної освіти - підвищення вимог життя для забезпечення повного розкриття творчого потенціалу майбутнього фахівця, посилення особистої відповідальності за соціальну реалізацію власного життєвого призначення, а також за вирішення реальних проблем.

Виховна система у ВНЗ нині є одним із основних аспектів розвитку особистості студента, що забезпечує його

конкурентоспроможність і спирається на взаємодію та співпрацю викладачів і студентів у сферах їх спільної навчальної й позанавчальної діяльності, а також у процесі реалізації повноважень самоврядування. Тому не випадково питання виховання, соціального становлення сучасної молоді, розвиток ми самоврядування належить до пріоритетних напрямів державної молодіжної політики.

Студентське самоврядування є не просто самостійним явищем, а виступає суттєвим компонентом усього виховного процесу у ВНЗ, що має особливе ідеологічне навантаження.

Показовим у цьому напрямі є система студентського самоврядування, яка склалася у Миколаївському державному аграрному університеті.

Система студентського самоврядування МДАУ - це багаторівнева структура, до якої входять: студентська рада університету (сектор з навчально-виховної роботи, сектор з культурно-масової роботи, сектор з наукової роботи, сектор з організації спортивної роботи, студентський прес-центр, сектор з організації міжуніверситетських та міжнародних зв'язків, сектор із працевлаштування), студентські ради самоврядування факультетів, студентські академічні групи, студентські ради гуртожитків.

Миколаївський державний аграрний університет завжди **надавав** першочергового значення ролі студентського самоврядування. Закон України «Про внесення змін до Закону **України** «Про вищу освіту з питань студентського самоврядування» від 19.01.2010 року лише підтвердив важливість ролі студентського самоврядування на різних рівнях роботи університету. Слід зазначити, що більшість змін, внесених до Закону України, відповідає чинному Положенню про студентське самоврядування МДАУ, зокрема: органи студентського самоврядування входять до складу вченої ради університету та **факультетів**.

Відповідно до змін було розширено повноваження органів студентського самоврядування у таких аспектах:

1. Введення студентських деканів факультетів до комісій щодо погодження рішення про відрахування осіб, які навчаються

в університеті, та їх поновлення на навчання; переведення осіб, які навчаються в університеті за державним замовленням, на навчання за контрактом за рахунок коштів фізичних та юридичних осіб; переведення осіб, які навчаються в університеті за контрактом за рахунок коштів фізичних та юридичних осіб, на навчання за державним замовленням та поселення їх у гуртожитки.

2. Введення студентського президента до комісій університету з персонального розподілу молодих фахівців з числа випускників університету.

3. Введення до складу вищого колегіального органу громадського самоврядування університету - конференції трудового колективу - виборних відповідним чином органом студентського самоврядування представників, які навчаються в університеті.

Такі зміни дозволяють студентській колегії більше розуміти проблеми університету та брати безпосередню участь у їх вирішенні.

Студентське самоврядування визначає основні форми і напрями своєї діяльності. Самоврядування є важливим фактором удосконалення навчально-виховного процесу, спрямованим на якісне навчання, сприяння діяльності студентських наукових гуртків, товариств, об'єднань, клубів за інтересами, працевлаштування випускників, виховання духовності та культури студентів, формування у студентської молоді національно-громадянської позиції, соціальної активності, оволодіння навичками організатора, керівника, формування громадянської культури.

Слід зазначити, що студентська колегія Миколаївського державного аграрного університету систематично проводить численні благодійні заходи: «Лист Святому Миколаю» (Привільнянська школа-інтернат), «Серце до серця» (збір коштів для дітей з вадами зору), «Творімо добро», «Почуйте всі» (до Дня інваліда, Дня ветерана) тощо. А також: надання адресної допомоги ветеранам Заводського району, допомоги Міському притулку для громадян похилого віку та інвалідів, Дитячому будинку «Сонечко», студентам нашого університету, і не лише

нашого У цілому за 2010-2011 н.р. було зібрано на благодійну допомогу 30 тисяч гривень. За результатами благодійної діяльності колектив університету став переможцем у номінації «Молодіжна ініціатива у благодійництві» у ПІ загальноміському конкурсі «Благодійник року 2010» (вже вдруге).

Традиційною є співпраця органів студентського самоврядування з ректоратом університету. Одним із найвагоміших результатів такої співпраці стало створення Молодіжної обласної громадської організації «Творити добро».

Незважаючи на достатньо молодий вік організації, за підтримки Обласного управління у справах сім'ї молоді та спорту облдержадміністрації було реалізовано проект до Дня Святого Миколая з бюджетом більш ніж 47 тис грн.

За ініціативи МОГО «Творити добро» розпорядженням голови Миколаївської облдержадміністрації розроблено й затверджено Положення про проведення огляду-конкурсу гуртожитків вищих навчальних закладів I-IV рівнів акредитації Миколаївської області «Оселя затишку і тепла».

Важливою є тісна співпраця студентської колегії і студентського профспілкового комітету, діяльність яких, у першу чергу, спрямовано на захист прав та інтересів студентської молоді. Не меншою є роль профспілкового комітету студентів і студколегії у створенні позитивного іміджу університету, що охоплює наукову, навчальну та виховну роботу.

Па окрему увагу заслуговує роль студентського самоврядування у навчальному процесі. Адже старостат як структурний підрозділ студентського самоврядування є найпершим помічником для куратора академічної групи, Студенська колегія бере участь у визначенні рейтингу на кращу студенську групу згідно з Положенням, розробленим студенською колегією і затвердженим на засіданні ради з виховної роботи таректоратом.

Змістовною є робота студентської колегії з налагодження звязків з іншими навчальними закладами України, зокрема у складі об'єднаної ради студентського самоврядування при Міністерстві аграрної політики та продовольства України, Миколаївської об'єднаної ради студентів.

Студентське самоврядування не залишається осторонь і питань із впровадження європейської кредитно-трансферної системи навчання. Адже студенти мають розуміти значення, можливості та перспективи цієї системи.

Активно працює студентське самоврядування і в гуртожитках, зокрема:

- здійснює систематичну перевірку гуртожитків згідно з графіком чергувань органів студентського самоврядування;
- контролює дотримання належного стану навчального інвентарю аудиторій і кімнат у гуртожитках.

Студентське самоврядування - це базова платформа для кадрового ресурсу країни. Сьогодні суспільство сприймає молодь як найбільший резерв творців нового життя, потужну рушійну силу нашого суспільства. Це переконання продиктовано тим, що саме ініціативному й енергійному молодому поколінню належить впровадження масштабних реформ з розбудови України. Тому вирішення кадрових питань потрібно розпочинати до завершення навчання.

З метою полегшення процесу налагодження зв'язку між студентами та випускниками і роботодавцями, що зацікавлені в освічених та кваліфікованих працівниках у Миколаївському державному аграрному університеті створено Центр працевлаштування студентів і випускників МДАУ.

Свою роботу з організації працевлаштування студентів і молодих фахівців Центр працевлаштування здійснює в тісному контакті з комісією з персонального розподілу молодих фахівців, випускників Миколаївського ДАУ, обласним центром зайнятості та Головним управлінням агропромислового розвитку Миколаївської облдержадміністрації, що регламентуються відповідними документами.

Важливим завданням університетської освіти є виховання фахівця, що відрізняється, насамперед, толерантністю, терпимістю до різних думок, поглядів і переконань, неупередженістю у ставленні до колег, партнерів і подій, здатного самостійно будувати як власне життя, так і своєї країни.

Освітня стратегія навчальних закладів передбачає опору на педагогіку співробітництва, повагу до особистості кожного

окремого студента. Розвиток толерантності в навчально-виховному процесі Миколаївського державного аграрного університету відбувається шляхом конструктивного діалогу та взаємодії між викладачем і студентом. За таких умов відбувається взаємне збагачення досвіду толерантної поведінки, що створює емоційно-інтелектуальну моральну царину, у контексті якої набувається позитивний досвід взаємин і спілкування. Так, доброю традицією у Миколаївському державному аграрному університеті стало проведення так званих «Живих бібліотек», основна мета яких - популяризація культурного розмаїття та формування позитивного ставлення студентської молоді до мігрантів, іноземців та представників національних меншин в Україні; підвищення суспільного визнання людей різних поколінь. Адже молодь слід навчати на гідних прикладах нашого минулого, розповідати про героїв, про їх подвиги у різних епохах. Такі заходи слід проводити систематично, щоб не обірався зв'язок часів і поколінь.

«Про діалог не треба казати, його треба вести». Така думка є ключовою в організації навчально-науково-виховного процесу в Миколаївському ДАУ. Проте, на жаль, у контексті нинішнього освітнього середовища під діалогом іноді розуміють декілька монологів, які не переплітаються один із одним. Існують різні моделі спілкування, однією із найголовніших є модель «Від рівного до рівного». Вона встановлюється тоді, коли представник будь-якого покоління може виконувати роль і учня, і викладача, й треба завжди обмінюватися досвідом, знаннями. Для діалогу необхідна певна платформа, необхідне живе спілкування й особистісна зацікавленість кожного учасника.

Отже, можемо констатувати, що позитивний досвід реалізації вищезначених пріоритетів виховної системи Миколаївського державного аграрного університету відповідає вимогам чинного законодавства України про вищу освіту та відповідає поставленим вимогам Болонської декларації до висококваліфікованого молодого фахівця.

Науково-практичне видання

**СТУДЕНТСЬКЕ САМОВРЯДУВАННЯ -
ШЛЯХ ДО ДЕМОКРАТІЇ**

Матеріали Всеукраїнської конференції

Технічний редактор - Лукьяненко Д. В.

Підписано до друку 8 . 1 1 . 2 0 1 1 р. Зам. № 200
Формат 60*84/16 Ум. друк. арк. 8,2
Наклад 100 примірників

Надруковано у видавничому відділі
Миколаївського державного аграрного університету
54010, м. Миколаїв, вул. Паризької комуни, 9

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 1155 від 17.12.2002 р.